

Lovforslag nr. L 16. Fremsat den 7. oktober 1992 af miljøministeren (Per Stig Møller)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om planlægning

(Klagemyndighed)

§ 1

I lov nr. 388 af 6. juni 1991 om planlægning, som ændret ved § 99 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse, foretages følgende ændringer:

1. I § 35 indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:
»*Stk. 5.* En afgørelse efter *stk. 1* skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.«.

Stk. 5 og *6* bliver herefter *stk. 6* og *7*.

2. I § 40 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:
»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsens afgørelse efter *stk. 2* kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«.

3. I § 51, *stk. 2*, ændres »§ 35, *stk. 2*« til: »§ 35, *stk. 3*«.

4. § 58 affattes således:

»§ 58. Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af § 79 i lov nr. 9 af 3. januar 1991 om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Amdsråds og kommunalbestyrelsers afgørelser efter § 35, *stk. 1*.
- 2) Kommunalbestyrelsers afgørelser efter § 47, *stk. 1*.
- 3) Amdsråds og kommunalbestyrelsers afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i sager, der ikke

skønnes at have meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 3. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«.

5. Efter § 58 indsættes:

»§ 58a. Foreningers afgørelser efter § 21, *stk. 1*, kan påklages til kommunalbestyrelsen.«.

6. I § 60, *stk. 2*, ændres »§ 58, *stk. 3* og *4*,« til: »§ 58, *stk. 1*, nr. 1,« og »klagemyndigheden« ændres til: »Naturklagenævnet«.

7. § 60, *stk. 3-5*, affattes således:

»*Stk. 3.* Ved rettidig klage efter § 58, *stk. 1*, nr. 3, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen meddelt tilladelse ikke må udnyttes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.

Stk. 4. En tilladelse efter § 35, *stk. 1*, må ikke udnyttes, før klagefristens udløb. Rettidig klage efter § 58, *stk. 1*, nr. 1 og 2, har opsættende virkning, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 5. Naturklagenævnet påser, at den, som har modtaget en tilladelse, underrettes om klagen. Når klage indgives til amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen, underretter disse myndigheder straks den, der har modtaget en tilladelse, om klagen.«.

8. I § 61 ændres »miljøministeren« til: »Naturklagenævnet«.

9. I § 67, stk. 2, nr. 1, ændres »6. september 1988« til: »16. september 1988«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

§ 3

Klagesager, der er indbragt for miljøministeren eller Planstyrelsen før 1. januar 1993, færdigbehandles af Naturklagenævnet efter reglerne i denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med, at der er truffet beslutning om at omstrukturere Miljøministeriet på planlægningsområdet med henblik på at styrke landsplanlægningen. I konsekvens af denne strukturændring, hvorved en del opgaver overføres fra Planstyrelsen til Miljøministeriets departement, nedlægges Planstyrelsen pr. 1. januar 1993.

Lovforslaget indebærer, at en række klagesager efter lov om planlægning, hvor Planstyrelsen efter delegation fra miljøministeren træffer endelig afgørelse, overføres til Naturklagenævnet til endelig afgørelse. Dette navn er allerede efter den gældende planlov klagemyndighed for afgørelser om landzonetilladelse, når klagen indeholder spørgsmål, som efter nævnets vurdering har meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål, eller når klage indgives af miljøministeren.

Naturklagenævnet, der pr. 1. juli 1992 afløste Overfredningsnævnet, er nedsat med hjemmel i § 79 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse. Naturklagenævnet, der er sammensat på samme måde som Overfredningsnævnet, består af en juridisk formand, to medlemmer udpeget af Højesteret blandt rettens medlemmer og et antal medlemmer, der udpeges ved, at hvert af de partier, der er repræsenteret i Finansudvalget, vælger et medlem.

Som stedfortræder for formanden kan fungere en viceformand. Siden ca. 1960 har der i Overfredningsnævnet til aflastning af formanden været en viceformand. Stillingen har traditionelt været besat med en medarbejder fra sekretariatet med en vis anciennitet og med en betydelig indsigt i nævnets sagsområde. Den omfattende sagsmængde, der ved lovforslaget overføres til Naturklagenævnet, nødvendiggør, at der er mere end én viceformand. Formanden og viceformændene skal opfylde de almindelige betingelser for at være landsdommer.

Nævnets sekretariat bistår med forberedelsen og udførelsen af nævnets beslutninger.

Naturklagenævnet og dets enkelte medlemmer er uafhængige af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Naturklagenævnets kompetence som klagemyndighed vil med lovforslaget blive udvidet med klager over retlige spørgsmål vedrørende forhold omfattet af planloven, ekspropriationsklager og klager over de landzoneafgørelser, der ikke allerede er henlagt til nævnet.

I overensstemmelse med gældende ret for klager over landzoneafgørelser er lovforslaget udformet således, at alene de klagesager, der indeholder spørgsmål af meget væsentlig interesse for varetagelse af planlovens formål, skal underkastes en egentlig nævnshandling. De øvrige klagesager afgøres af nævnsformanden på nævnets vegne.

Efter den gældende lov indsendes alle landzoneklager via 1. instansen til Naturklagenævnet. Formanden eller efter formandens bemyndigelse en viceformand henviser herefter på nævnets vegne de sager, som Naturklagenævnet ikke skal behandle, til Planstyrelsen.

En lignende ordning skal efter det foreliggende lovforslag gælde for både landzoneklager, ekspropriationsklager og retlige klager efter planloven, således at Naturklagenævnets formand på nævnets vegne træffer beslutning om sagernes fordeling mellem egentlige nævnshandlinger og formandsbehandlede sager.

Naturklagenævnets formand er med hensyn til sagernes fordeling og behandling alene ansvarlig over for Naturklagenævnet.

Efter lovforslaget vil årligt ca. 1000 klagesager efter planloven blive henlagt til Naturklagenævnets regi. Heraf udgør landzoneklagerne ca. 500 og de retlige klager ligeledes ca. 500, medens ekspropriationsklager kun omfatter 5-10 sager årligt. Det forventes, at ca. 40-50 klagesager efter planloven årligt vil blive afgjort efter en egentlig nævnshandling, mens nævnsformanden på nævnets vegne træffer afgørelse i de øvrige ca. 950 sager.

F. t. l. vedr. planlægning

2. Administrative og økonomiske konsekvenser

Det påregnes, at det personale, der i dag udfører klagesagsbehandlingen i Planstyrelsen, overføres til varetagelse af de tilsvarende opgaver i Naturklagenævnet. Der forventes således hverken statslige merudgifter eller besparelser som følge af lovforslaget.

Lovforslaget har betydning for det foreliggende forslag til finanslov for 1993 i og med, at der skal overføres årsværk og driftsmidler fra Miljøministeriets departement til Naturklagenævnet. Der vil på et senere tidspunkt blive fremsat et ændringsforslag til finanslovsforslaget vedrørende denne organisatoriske ændring.

Lovændringen vil være økonomisk/administrativ neutral for amter og kommuner.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Pligt til at oplyse om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist, følger allerede af forvaltningslovens § 25. Planlovens §§ 59 og 60 indeholder imidlertid herudover også bestemmelser om klageberettigelse og opsættende virkning, hvilket tillige bør fremgå af afgørelsen.

Til nr. 2

Forslaget tilsigter at tilvejebringe en bedre systematik. Der er ingen forskel i forhold til gældende ret, jf. planlovens § 58, stk. 5, 2. pkt.

Til nr. 3

Forslaget skyldes fejlskrift i gældende lov.

Til nr. 4

Den nye bestemmelse i § 58 fastsætter, at Naturklagenævnet skal være klagemyndighed for alle afgørelser truffet af amtsråd og kommunalbestyrelser, som kan påklages efter planloven. Der er ingen ændringer i forhold til gældende ret for så vidt angår spørgsmålet om, hvilke forhold der kan påklages. Afgørelser om ekspropriationsbeslutninger og om landzoneafgørelser kan som hidtil påklages til fuld prøvelse, mens andre afgørelser kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2 omhandler arbejdsdelingen mellem nævnet og nævnets formand og bemyndiger nævnsformanden til at træffe afgørelse i sager, der ikke har meget væsentlig betydning for varetagelsen af lovens formål. Dette er i overensstemmelse med principperne i

27 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

gældende ret for så vidt angår behandlingen af landzonesager.

Efter gældende regler for landzoneklagerne kan Naturklagenævnet, efter at en sag er henvist til Planstyrelsen, men forinden afgørelse er truffet, beslutte, at sagen skal nævnsbehandles. Ligeledes skal det fremgå af Naturklagenævnets fremtidige forretningsorden, at nævnet efter påbegyndt forberedelse af formandsafgørelse kan beslutte, at sagen skal underkastes egentlig nævnsbehandling. Har formanden på nævnets vegne truffet afgørelse, kan sagen alene nævnsbehandles, hvis betingelserne for genoptagelse er opfyldt.

Stk. 3 fastsætter, at nævnets, herunder nævnsformandens, afgørelser er endelige og ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Dette svarer til gældende ret for Planstyrelsens afgørelser i landzoneklagesager og retlige klagesager. Ekspropriationsklager har derimod hidtil kunnet indbringes for miljøministeren som 3. instans.

Til nr. 5

Klageadgang til kommunalbestyrelsen over forningers afgørelser er udskilt til en særskilt paragraf af systematiske grunde.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvens af nr. 4.

Til nr. 7

Forslaget konsekvensretter ordlyden i overensstemmelse med nr. 4. I stk. 4 præciseres endvidere, at en tilladelse ikke må udnyttes før klagefristens udløb og stk. 5 indeholder en lovfæstelse af praksis med henblik på at sikre, at den, der har modtaget en tilladelse, hurtigst muligt underrettes om en indgivet klage.

Til nr. 8

Forslaget er en konsekvens af nr. 4.

Til nr. 9

Ændringen er forårsaget af fejlskrift i gældende lov.

Til § 2

Ændringerne træder i kraft den 1. januar 1993 samtidig med strukturændringerne i Miljøministeriet.

Til § 3

Bestemmelsen indfører den overgangsordning, at uafsluttede klagesager, der er indbragt for miljøministeren eller Planstyrelsen inden lovens ikrafttræ-

delse, færdigbehandles af Naturklagenævnet. Der vil kunne blive tale om sager, der skal nævnsbehandles såvel som sager, der afgøres af formanden. Det påregnes, at ca. 200 sager vil blive omfattet af overgangsordningen.